

KIVONAT A **'KONCEPCIÓ A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI AGRÁR-FELSŐOKTATÁSI HÁLÓZAT KIALAKÍTÁSÁRA'** CÍMŰ, A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM BUDAI CAMPUS KARKÖZI MUNKABIZOTTSÁGA ÁLTAL KÉSZÍTETT DOKUMENTUMBÓL

Bevezető

A Budapesti Corvinus Egyetem (BCE), mint a minőségközpontú magyar felsőoktatás egyik meghatározó szereplője, azon belül az egyetem budai karai a Nemzeti Együttműködés Programjában és a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” című dokumentumokban megfogalmazott fejlesztési irányok alapján – készek megvitatni minden szóba jöhető alternatívát közös célunk, a versenyképes diplomát adó felsőoktatási szerkezet létrehozása érdekében.

a BCE Budai Campus három kara saját szakterületein széleskörű nemzetközi és hazai elismertséggel, világos jövőképpel, egyértelmű, más hasonló intézményektől karakteresen elkülönülő oktatási és kutatási profillal, kiemelkedő publikációs, alkotói és innovációs teljesítménnyel rendelkezik.

Karaink kiemelkedő teljesítményét jelzi, hogy a nemzetközi Quacquarelli Symonds (QS) rangsor legfrissebb, 2014/15-ös tematikus „top 200”-as világrangsorára agrárképzési területen kizárólag a Budapesti Corvinus Egyetem és a Debreceni Egyetem került fel.

Napjainkban alapvetően átalakul a társadalom és gazdaság szereplőinek működéséről alkotott kép. Ma már egyre kevésbé általánosíthatók a „gazdaságos üzemméret”-ről kialakult, döntően a XIX. századi ipari kultúra világához kapcsolódó fogalmak. Ebből adódóan meghaladottnak tekintjük azt az elképzelést, amely a felsőoktatás hatékonyság-növelésének legfőbb útját a méret növelésében látja.

A BCE képzései jól reprezentálják, hogy nincs általánosan meghatározható gazdaságos méret a szakok, a tudományterületek, a szervezeti egységek, ill. az egyetemek szintjén.

Az agrár-felsőoktatási együttműködés kialakítása nemcsak a magyar agrár-felsőoktatás egészét érintő kérdés, hanem az agrár képzésekhez kapcsolódó határ-, ill. társtudomány-területi képzéseket is érinti

A tiszta profilú agrár szakegyetem a XXI. századi európai, nemzetközi kihívásoknak nagyon nehezen tudna megfelelni. Óhatatlanul szükséges a képzések komplexitása, a több tudományterületet átfogó tárgyszerkezet és szemlélet, ahogy ez jelenleg is adott

a BCE képzési rendszerében. Szakmai körökben általánosan elfogadott, hogy a magyar agrár-felsőoktatás gondjait nem lehet forrásbővítés nélkül, pusztán a vélt vagy valós „párhuzamosságok” megszüntetésével és szervezeti módosításokkal orvosolni.

A jelenlegi helyzet javulása egyrészt a gazdálkodás feltételeinek módosításától, másrészt az intézmények közötti, hálózat jellegű oktatási és tudományos együttműködésétől remélhető.

A gazdasági kérdések között fontosnak tartjuk az alábbiakat: (a) az agrárkarokon tanuló mérnökhallgatók képzésének tényleges költségeit tükröző **finanszírozási rendszer** kialakítása; (b) a felsőoktatási fejlesztésre rendelkezésre álló pénzügyi források elosztásában a **teljesítményelv** érvényesítése; (c) a „vállalkozó egyetem” koncepciójához a **támogató jellegű** szabályozási **keretrendszer** kialakítása; (d) a versenyszféra szereplőit a felsőoktatás finanszírozásának támogatására **ösztönző szabályozás** megteremtése.

A BCE teljes mértékben egyetért a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” című dokumentum azon megállapításával, mely szerint „A Budapest-centrikusság Magyarország térszerkezetének adottsága, amit nem problémaként, hanem adottságként kell kezelni”.

A magyarországi térszerkezet adottsága az, hogy a főváros és a fővárosi agglomeráció együtt alkotja a központi régiót. Ezért az agrárképzési helyek decentralizálása szempontjából a Budapesten, ill. az agglomeráció észak-keleti szektorában lévő intézmény egy régióban van, és a vidékfejlesztés szempontjából nincs területi különbség.

A BCE Budai Campus három kara az egyenrangú partnerek közötti, szerződéses együttműködés alapú Közép-magyarországi Agrártudományi Hálózat létrehozását tekinti olyan megoldásnak, amelynek gazdasági és társadalompolitikai hatása a legrövidebb időn belül megmutatkozik.

S valljuk ezt annak biztos tudatában, hogy **a közép-magyarországi régióban az agrár felsőoktatási területen nincsenek jelentős párhuzamosságok** a képzésben, mert a szakterületi különbségek jelentősek és jól lehatárolhatók.

I. FEJEZET

A Budapesti Corvinus Egyetem Budai Campusa és a Szent István Egyetem közötti együttműködés fejlesztésének lehetőségei

A Budapesti Corvinus Egyetem stratégiai partnerségi megállapodást köt a Közép-magyarországi Agrár-felsőoktatási Hálózat kialakítása céljából a Szent István Egyetemmel, melyben a két egyetem részéről az agrárképzési szakokért felelős karok, ill. intézmények vesznek részt. A BCE egyúttal kinyilvánítja szándékát további

együttműködési megállapodások létesítésére más felsőoktatási intézményekkel, ha a képzési-kutatási kompetenciák összeillesztése a résztvevő intézmények és a hazai felsőoktatás egésze számára kölcsönösen jövedelmező célok elérését segíti.

A szántóföldi növénytermesztés, az állattenyésztés és néhány ezekhez köthető egyéb agrárterület oktatása és kutatása hagyományosan a SZIE és jogelődjeinek feladata volt, míg a kertészeti, élelmiszeripari, tájépítészeti és településtervezési szakmák a BCE három budai karának szerves fejlődés útján létrejöttek, ill. kialakult stratégiai területei.

Javasolt tehát a közép-magyarországi térségben az agrár-felsőoktatás hagyományokon alapuló struktúrájának és szakmai profiljának megtartása és egymáshoz illesztése,

A két intézmény közötti párhuzamosságok valójában nem képeznek jelentős volument, mind feladataik, mind a rendelkezésükre álló infrastruktúra tekintetében inkább kiegészítő jellegűnek tekinthetők.

I.1. MUNKÁNK CÉLJA

Jelen tanulmány célkitűzése, hogy feltárja a Budapesti Corvinus Egyetem Budai Campusa és a SZIE közötti együttműködés fejlesztésének lehetőségeit, meghatározza, hogy a magyar agrár-felsőoktatás két meghatározó intézménye hogyan erősíthetné együttműködését a jövőben.

I.2. ALAPELVEINK

Az egyetemi képzések szerte a világban egyre inkább a **multidiszciplináris megközelítést** részesítik előnyben. Ebben a kérdésben a BCE saját szervezeti keretei között is elmozdulás várható a közeli jövőben.

Az agrárképzési területre felvett hallgatók száma országos viszonylatban évek óta csökken, miközben az élelmiszergazdaság hatékonyságával, versenyképességével kapcsolatos követelmények folyamatosan emelkednek. ***A BCE BC az elmúlt években is meg tudta tartani, sőt növelni tudta a hallgatói létszámot,*** és ez értéket jelent a központi régió, sőt a nemzetgazdaság egésze számára.

A magyar felsőoktatás egésze szempontjából új kihívást jelent a nemzetköziesedés. E téren a BCE-BC jelentős eredményeket tud felmutatni, hiszen ***a külföldi hallgatók aránya 13-15%, és mindhárom kar indított önálló, vagy joint / double degree angol nyelvű szakot.*** A határon túli magyar képzési helyeken (Beregszász, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nyárádszereda, Zenta) több, mint 15 éve vesznek részt az oktatásban, a szakfejlesztésben a budai karok oktatói.

A BCE budapesti elhelyezkedése a központi régió agrár-felsőoktatása szempontjából alapvető jelentőségű erősség, melyet mindenképpen meg kell tartanunk. A központi régió erősséget jelent, a regionális beágyazottság további fejlesztést igényel.

A központi elhelyezkedésből adódóan egy budapesti-gödöllői intézményközi együttműködésre alapozott agrár-, terület- és gazdaságfejlesztési tudáscentrum gazdasági szempontból is jelentős szerepköre nemcsak a központi régióban, hanem az egész országban érvényesülhet.

A magyar közlekedési infrastruktúra térszerkezete révén a központi régió agrár-felsőoktatása által kínált képzési, továbbképzési és szaktanácsadási lehetőség az ország bármely pontjáról viszonylag egyszerűen elérhető. A közép-magyarországi régió agrárkarainak oktatói az eddigiekben is kiemelt figyelmet fordítottak a szaktanácsadásra és a felsőoktatásban elért tudományos kutatási eredmények minél szélesebb körű megismertetésére. Ezt a tevékenységet a Budai Campus mindhárom kara továbbiakban is folytatni kívánja

A kertészeti, élelmiszeripari és tájépítészeti képzés esetében a budapesti elhelyezkedésnek nem csupán történelmi okai vannak.

A kertészeti tevékenységek mintegy 50%-a ma már városi környezethez kapcsolódik: ez többek között díszkertészeti szolgáltatást, parkfenntartást, fasorok ápolását, szaporítóanyag-ellátást, növényvédelmet, kereskedelmet jelent. Budapest és vonzáskörzete a mintegy 3 milliós piaccal a legnagyobb kertészeti termeszőkörzetet alakította ki a városban és környékén

Az élelmiszer-tudományi képzés üzemi gyakorlati háttere is szorosan kapcsolódik a fővároshoz, illetve a fővárosi agglomerációban kialakult feldolgozóiparhoz és logisztikai központokhoz.

A tájépítészeti képzés tervezőirodai és gyakorlati oktatási háttere jelentős mértékben a fővároshoz kötött, hasonlóképp a tájépítészetéhez szorosan kötődő, műszaki területhez tartozó településtervezéshez. A tájépítészeti/településmérnöki képzésben a városökológiai, környezetminőségi szempontok meghatározóak, a tervezésben pedig a közösségi részvétel alapú tervezés és szaktanácsadás egyre nagyobb dominanciát szerez.

A párhuzamosan jelenlévő tanszékek felszámolása egyik vagy másik campuson nem szolgálná a hatékony erőforrás-gazdálkodást.

A SZIE és a BCE-BC távolság miatt célszerű és indokolt a hasonló diszciplínákat gondozó tanszékeket megtartani, ugyanakkor az erőforrások racionalizálása megvalósítható.

Valamennyi érintett fél jól felfogott, közös érdeke annak felismerése, hogy értelmetlen pazarlás lenne a másik kiszorítására törekedni. Látni kell, hogy ez mindkét fél részéről megkövetel bizonyos „áldozatot”. Ez azonban csak a szűken vett intézményi érdek alapján áldozat, az erősebb agrárképzés tekintetében viszont kétségkívül kedvező következményekkel fog járni. Továbbá ez lehet az a pont, ahol a két intézmény között valódi szakmai kapcsolat jöhet létre.

Meggyőződésünk, hogy a szervezeti átalakítás helyett egy hálózat jellegű agrár-felsőoktatási tudáscentrum sokkal gyorsabban hozhat érdemi, az agrár-felsőoktatás egésze és a nemzetgazdaság számára is értéket jelentő eredményt, mert szervezeti struktúrák átszabása helyett az érdemi munkára lehet koncentrálni.

I.3. A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM ÉS A SZENT ISTVÁN EGYETEM KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS LEHETSÉGES TERÜLETEI

I.3.1. Oktatás

I.3.1.1. A középiskolákban tanulók pályorientációja

Napjainkban a világon mindenütt „imázsgondokkal” küzd az agrár-felsőoktatás. Jelen helyzetben hazánkban is arra van szükség, hogy folyamatos munkával ériük el az agrár terület „átpozícionálását” a társadalom egésze, ezen belül különösen a beiskolázásunk bázisát képező korosztály tudatában. Be kell mutatnunk, hogy az agrár felsőoktatási képzésben végzetteket folyamatosan új kihívások várják.

Az együttműködés keretében olyan vonzó, a korosztály igényeinek, életkori sajátosságainak és médiahasználati szokásainak megfelelő kommunikációs csatornákat hozhatunk létre közösen, melyek segítik a képzésről és az agráriumhoz kapcsolódó életpályáról alkotott reális kép kialakítását.

I.3.1.2. Együttműködésre és megegyezésre vonatkozó javaslatok az alap- és mesterszakok szintjén

Az osztatlan agrármérnök szak indítására a BCE esetében csak olyan infrastrukturális és személyi fejlesztés után kerülhetne sor, mely infrastruktúra és személyi állomány a SZIE Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar számára régóta hozzáférhető. Ezért a BCE nem kíván ebbe az irányba fejleszteni. A szakrevíziót követően **a két intézmény között megmaradó párhuzamosságok távlatilag valójában kizárólag a Kertészmérnök BSc és a Növényorvos MSc szakra korlátozódnak**, utóbbit a BCE

kizárólag nappali, a SZIE – a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara szakmai ajánlása ellenében – levelező tagozaton is indítja.

A kertészmérnökképzés hagyományait, a hozzá szükséges infrastrukturális és személyi háttérrel figyelembe véve, továbbá az elmúlt években a szakra felvett hallgatói létszámot, ponthatárokat és átlagpontoszámot tekintve nyilvánvalóan nem lehet más javaslatunk, mint a képzés BCE-n történő megtartása. **Azt kérjük tehát, hogy a SZIE MKK a kertészmérnök alapszakot a jövőben ne indítsa.**

Ez azért is indokolt, mert **Gödöllőn a zöldségtermesztésen kívül a kertészeti ágazatok szakmai tárgyainak oktatásához nem adottak sem a személyi, sem az infrastrukturális feltételek.** Másrészt a BCE Budai Campus olyan adottságokkal továbbá képzési hagyományokkal és szakmai kapcsolatokkal rendelkezik, ami nagyrészt a korábbi hagyományoknak, a nagyvárosi telephelyből fakadó feladatköröknek köszönhető.

Természetesen a SZIE-n rendelkezésre álló kompetenciákat nem szabad elveszni hagyni. Ennek érdekében a következő javaslatokat fogalmazzuk meg:

a jövőben kizárólag a BCE-n indítandó kertészmérnök alap- és mesterszakok oktatásához átoktatásra szívesen igénybe vesszük a SZIE Kertészeti Technológiai Intézet zöldségtermesztési specialistáit,

a Gödöllőn kifutó kertészmérnök alapszakok hallgatóinak gyakorlati oktatásához felajánljuk a soroksári tanszéki telepeinket,

a Gödöllőn kifutó kertészmérnök képzés szakirányos hallgatói részére igény szerint évente többször bemutatót tartunk a soroksári tankertjeinkben.

A SZIE Kertészeti Technológiai Intézet zöldségtermesztési szakembereinek – a jövőben kizárólag a BCE KeTK által indítandó – Kertészmérnök alap- és mesterszakok oktatásában való részvételére szervezeti formát is javasolunk. A Budapesti Corvinus Egyetem ősztől campusközi intézetek létrehozását tűzte ki célul: (1) az Agrárgazdaságtani Intézet; (2) Matematikai és Statisztikai Modellezés Intézet. Ennek mintájára **javasoljuk, hogy a BCE KeTK Zöldség- és Gombatermesztési Tanszéke, illetve a SZIE MKK Kertészeti Technológia Intézete részvételével alakuljon meg egy zöldség- és gombatermesztési intézményközi intézet.**

Az intézet szakmai vezetői tisztsége intézeti választás útján tölthető be, és az intézetvezető a tanszékvezetőhöz, ill. intézetigazgatókhoz hasonló szakmai irányító szerepet vállal. Az intézet gödöllői egységében alkalmazott oktatók továbbra is elláthatják a mezőgazdasági alapszakokon a kertészeti tárgyak enciklopédikus oktatását.

A kertészmérnök alapszak SZIE-n történő megszüntetésével párhuzamosan a BCE KeTK vállalja, hogy nem tesz lépéseket például a Környezetmérnöki alapszak BCE általi indítása érdekében, viszont felkínáljuk átoktatói támogatásunkat a SZIE keretein belül e szak fejlesztéséhez.

Az Informatikus és szakigazgatási agrármérnök szak megszüntetése kapcsán elhangzott, hogy ez a szak is szakirányként élhet tovább az osztatlan agrármérnök szakon belül. A BCE felkínálná a személyi feltételeit ahhoz, hogy ezt a szakirányt el lehessen indítani az osztatlan képzésen belül a SZIE-n. Úgy gondoljuk, hogy ez növelhetné az osztatlan agrármérnök szak népszerűségét, és újabb lehetőséget teremtene a két intézmény közötti együttműködés elmélyítésére is.

Az Élelmiszertudományi Kar a „Szántóföldtől az asztalig” élelmiszerlánc-szemlélet kialakítása érdekében ***javasolja*** a képzés valamennyi szintjén az állati és növényi élelmiszer alapanyagok előállítói és feldolgozói közötti ***együttműködés erősítését. Az együttműködés egyik formája lehet egy olyan közös mesterképzés elindítása, amelyben a két intézmény agrár alapszakjain végzett hallgatók vesznek részt.***

A jelenleg folyó nappali és levelező tagozatos képzések esetében az alábbi területeken folytathatók az együttműködések (ezek jelentős része nem új, mert már eddig is a napi rutin részét képezték):

- fakultatív tárgyak meghirdetése mindkét intézményben,
- bizonyos tantárgyak esetében közös tananyagfejlesztés, oktatási anyagok közös készítése,
- az áthallgatás formáinak egységesítése, tantárgyak kölcsönös elismerése,
- részvétel TDK-munkák, szakdolgozatok, diplomamunkák konzultációjában,
- részvétel TDK-munkák, szakdolgozatok, diplomamunkák bírálatában,
- kölcsönös részvétel TDK konferenciák, államvizsgák munkájában.
- A BCE Társadalomtudományi Kar, a SZIE és a BCE-BC együttműködése indokolt az agrár-mérnök-tanár képzésben

I.3.1.3. Javaslatok az idegen nyelvű képzések esetében

Az idegen nyelvű képzések további fejlesztése vonatkozásában javasolt együttműködések:

- új, lehetőleg a művelt tudományterületek legújabb fejlesztési irányába illeszkedő, inter- és multidiszciplináris képzési formák közös kialakítása, akkreditálása és működtetése,
- közös diplomát adó képzések kialakítása külföldi egyetemekkel,
- indokolt esetben közös, interdiszciplináris, angol nyelvű doktori iskola létesítése Magyarországon,
- közös, angol és/vagy orosz nyelvű doktori iskola létesítése az EU-n kívüli térségben (pl. Eurázsiai Unióban), valamely helyi intézménnyel történő együttműködésben,
- nyári egyetemek közös szervezése.

I.3.1.4. Együttműködési javaslatok a PhD képzés szintjén

A BCE kertészettudományi PhD iskola felajánlja a SZIE növénytudományi PhD iskola PhD hallgatói részére a gyümölcsstermő növények, a gyógy- és aromanövények, a dísznövény-dendrológia, valamint a szőlészet-borászat területére kidolgozott PhD tantárgyak felvételét. Elismerve a SZIE zöldség területen elért eredményeit, **iskolánk javasolni fogja a PhD hallgatók számára a zöldségtermesztéshez kapcsolódó SZIE PhD tárgyak felvételét.**

A BCE Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola nyitott közös kutatási témák indítására a mezőgazdasági birtokok, birtokrendszerek tervezéseméletének kidolgozására. **Közös PhD téma lehet a tájhasználati hagyományoknak a tájszerkezetre gyakorolt hatásai.**

A BCE Élelmiszertudományi Doktori Iskolája előnyösnek tartaná az áthallgatás lehetőségének intézményesítését, kölcsönös tárgyhirdetéseket egymás iskoláiban. Az iskola nyitott közös témák meghirdetésére, a két iskola erősségeinek közös hasznosítására.

I.3.2. Kutatás, fejlesztés, technológia transzfer

Az elmúlt évtizedekben számos tanulmány vizsgálta a kutató egységek mérete és hatékonysága közötti összefüggéseket. Ezek meghatározó hányada nem volt képes a méret és a hatékonyság között szignifikáns kapcsolat igazolására. Ebből adódóan nem elsősorban a nagyobb méretű szervezeti egységek létrehozását, hanem az érdemi együttműködést kívánjuk szem előtt tartani.

I.3.2.1. A közös pályázati erőfeszítések lehetséges keretei

Közös pályázat-management rendszer kialakítása és működtetése. Ez a rendszer három modulból állna:

- kutatói információs alrendszer felállítása
- pályázatfigyelő és értesítő alrendszer
- pályázatíró alrendszer

Közös részvétel a hazai kutatási pályázatokon (pl. OTKA). Közös részvétel egyéb hazai pályázatokban (Széchenyi 2020). Pályázati kiírások együttes kezdeményezése, **közös lobbitevékenység.**

Részvétel a magyar kormány nemzetközi gazdasági kapcsolatokat építő tevékenységének előmozdításában. Együttműködés a szellemi tulajdonvédelem, fajtaoltalom és a technológia transzfer érvényesítése területén.

Komplex területfejlesztési tervek készítése.

A határ menti együttműködések támogatása, kiemelt figyelmet fordítva a SZIE központi régió kívüli karainak lehetőségeire.

I.3.2.2. A kutatási együttműködésekhez a BCE oldaláról felajánlható:

A Kertészettudományi Kar **növényi génbanki állománya**.

Nemzetközi hírű **botanikai és dendrológiai gyűjtemények** (Soroksári Botanikus Kert: kb. 2300 taxon, Budai Arborétum: kb. 2350 taxon, Szarvasi Arborétum: kb. 1850 taxon).

Tangazdasági termelési egységek (Kísérleti Üzem és Tangazdaság)

Közel 100 **kutató laboratórium**.

Akkreditált **minőségvizsgáló és analitikai laboratóriumi** kapacitás.

Analitikai, citológiai, genetikai és biotechnológiai vizsgálatokra alkalmas műszerek és műszercsoportok.

Az ÉTK Magyarországon egyedülálló **élelmiszeripari félüzemi berendezései**, feldolgozó gépei, műszerparkja és szellemi tőkéje sikerrel kapcsolódhat a SZIE által képviselt kutatási területekhez.

I.3.2.3. A közös pályázati tevékenységek néhány főbb lehetséges területe

A fejlődő világ élelmezés- és élelmiszer-biztonsági problémáinak megoldási lehetőségei a globális klímaváltozás, népességrobbanás és urbanizáció időszakában.

Az **akvakultúra** komplex fejlesztése.

A kárpát-medencei növény- és állatgenetikai állomány, mint egyedi **biológiai erőforrás komplex hasznosításában** rejlő lehetőségek feltárása és kiaknázása

A magyar **vadgazdálkodás** komplex fejlesztése

Egy-egy térség **agroökológiai potenciáljának optimális kiaknázása** figyelembe véve a környezetkímélő gazdálkodás és a hulladékmentes feldolgozás technológiai irányelveit.

Táplálkozás-élettani vizsgálatok alkalmazásával igazoltan **egészségvédő (funkcionális) termékek** előállítását szolgáló termékcsaládok kifejlesztése

Sajátos igényekkel rendelkező élelmiszer-fogyasztói csoportok **speciális** követelményeinek megfelelő **termékek** gazdaságos előállítását lehetővé tevő komplex termelő-feldolgozó rendszerek kialakítása

A korszerű adatgyűjtő, info-kommunikációs és informatikai rendszerekre alapozott, **döntéstámogató rendszerek kidolgozása és megvalósítása**, startup spin-off vállalkozások létrehozása a távérzékelési, ökológiai, biológiai, valamint logisztikai disztribúciós rendszerek kialakításával.

A munkahelyteremtő agrárium tudományos alapjainak kidolgozása. Az országos programok elindításához és sikeres véghezviteléhez hiányzik a megfelelő tudományos háttér (termelési lehetőségek, faj- és fajtahasználat, technológia, marketing, munkaszociológia, andragógia). Kutatás cél lehet ennek megteremtése.

Új technológiák kidolgozása, környezetkímélő, fenntartható, esetleg egyenesen organikus formában különböző, hazánkban újabban termesztésbe vont fajok előállítására.

Tájrendezési szempontok a birtokrendezésben, különös tekintettel az ökológiai szemléletű gazdaságokra, valamint a tájpotenciál és a tájkép javítására.

Tájhasználati hagyományok hatása a tájszerkezetre **tájökológiai vizsgálatok** alapján. A kutatás célja Magyarország területhasználatát alapjaiban meghatározó mezőgazdasági művelési ágazat egykori és jelenlegi folyamatainak tájökológiai vizsgálata.

Az Európai Tájjegyzmény szabta kötelezettségek alapján a **tájkarakter-felmérés és -értékelés**, valamint a tájkarakter, mint örökség megőrzését célzó szabályozási, kezelési és fejlesztési feladatok kidolgozása

I.3.3. Az oktató- és kutatómunka emberi erőforrásainak erősítése

Közös pályázatok esetén már eddig is gyakorlat volt a közös kutatói szemináriumok szervezése. Az eddigi kedvező gyakorlat alapján az ilyen jellegű munka folytatása bővített keretekben folytatható.

Eddig is gyakorlat volt az egymás intézményeiben történő habilitációk támogatása, mely ugyancsak tovább folytatható.

Érdemes kölcsönösen áttekinteni az oktatói-kutatói követelményrendszereket, s ennek összehangolása egy fontos közös munka lehet.

Egy új javaslat a vendégoktató, vendégkutató tevékenységi körök feltételeinek kialakítása az egyes intézmények között.

I.3.4. Az egyetem értelmiségképző funkciójából adódó feladatok

A korábbi együttműködések mintájára további hálózatszerű koordináció kialakítása lehetséges a – felsőoktatási koncepció jegyében tervezett – új agrár-felsőoktatási hálózatokkal, pl. a nyugat-magyarországi agrár-felsőoktatási hálózattal, a szakkollégiumokkal, diáksport-egyesületekkel és a hallgatói kulturális életet szolgáló szervezetekkel.

I.3.5. Az együttműködés feltételeit szolgáló finanszírozás

Meg kell előznünk, hogy olyan átláthatatlan pénzkezelési konstrukciók jöjjenek létre, ahol elválik egymástól a szervezet és a funkció. Alapelvnek tekintjük, hogy a közös tevékenységek finanszírozása csakis az indokolt szolgáltatással arányos mértékű lehet.

Ennek érdekében közösen állapítjuk meg a különböző képzési formák valós költségeit a nemzetközileg elfogadott kontrolling alapelvek és gyakorlat szerint. Együtt lépünk fel a döntéshozóknál a mai, a felsőoktatást szinte gúzsba kötő pénzügyi szabályozási gyakorlat módosításáért.

Az egyes szervezeti egységeket költség-centrumoknak tekintjük, hosszabb távú célunk, hogy bevételeikkel önállóan gazdálkodó, tartalékolásra is képes egységek jöjjenek létre.

A kutatási, innovációs bevételek esetén alapelvünk, hogy a szervezeti egységek vezetői a jogszabályi keretek adta maximális önállóságot élvezhessék azok felhasználására vonatkozóan.

A legfontosabb cél a fenntarthatóság

A BCE budai karai és a SZIE MKK ugyanazzal a legfontosabb problémával néz szembe: a ***gyakorlatigényes képzések állami finanszírozása ésszerűtlenül alacsony***, különösen a nem gyakorlatigényes képzésekkel összevetve. Együtt kell fellépni annak érdekében az államtitkárságon, hogy az agrárképzéseket folytató intézmények finanszírozása rendeződjön. Ezért ***fontos a szervezeti átalakítás mellőzésével kialakítandó szervezeti együttműködés, hogy a kölcsönös bizalom szellemében a két intézmény képes legyen közösen fellépni a valódi és közös érdekeik mellett.***

Egyetértés kell legyen mindkét egyetemen arra vonatkozóan, hogy karok szintjén kell megteremteni a pénzügyi egyensúlyt: minden kar esetében a bevételeknek finanszírozniuk kell a kiadásokat. Ez jelenleg az agrárkarok esetében bizonyosan nem így van. A megoldás első pontja az agrárfelsőoktatási képzések valódi költségének megtérítése az állam által.

A felsőoktatási államtitkárság a társadalom egésze előtt azzal indokolja az agrárképzés átstrukturálásának szükségességét, hogy intenzívebb együttműködés alakuljon ki a partnerek között, és erősebb diplomák kerüljenek kiadásra. Ezzel szemben **nyilvánvaló, hogy két szűkölködő ember házassága csak konzerválja a szegénységet, és harmónia biztosan nem teremtheti meg. Valódi szakmai együttműködést olyan intézmények között lehet csak elvárni, amelyek költségvetése egyensúlyban van. Amíg ez nem valósul meg, az intézmények kapcsolatát nyíltan vagy bujtatott módon mindig a plusz forrás megszerzése fogja megszabni, melynek az egyik fél mindenképpen kárvallottja lesz.** Ha fontosak a szakmai szempontok, ezek érvényre jutása kizárólag akkor várható, ha a BCE és SZIE független intézményekként tudnak együttműködni, és egymás stratégiai partnerévé válnak.

I.3.6. Javaslat a Közép-magyarországi Agrár-felsőoktatási Hálózat partnerkörének és együttműködési területeinek szélesítésére

Egy hálózat akkor lesz egyre eredményesebb, ha új és új elemek kapcsolódhatnak bele – mind az együttműködési területek, mind a partnerek szintjén. A garantálható eredményesség érdekében az alábbi javaslatok fogalmazhatók meg.

- Az agrár-felsőoktatás egyik kiemelten fontos szegmense az állatorvos- és az állattenyésztői- képzés. Ezért **javasolt az Állatorvos-tudományi Kar, mint földrajzilag és szervezetenként érintett partner mielőbbi bevonása** a hálózatba.
- Mind a SZIE-n, mind a BCE-n a gazdaságtudományi karok a gesztorai a jövőben **vidékfejlesztési néven meghirdetendő BSc szaknak** (korábban gazdasági és vidékfejlesztési szak), valamint az erre épülő mesterszakoknak. E szakok végzettjei nagy szerepet tölthetnek be az agrárgazdaság fejlesztésében, ezért **megfontolandó e szakok és karok bevonása** is a tervezett együttműködés érdekében kialakítandó hálózatba.
- Hosszabb távlatban **bővíthet a hálózat az MTA Agrártudományi Kutatóközpont budapesti és martonvásári intézeteivel valamint a NAIK közép-magyarországi régióban működő intézeteivel.** Ez azért is indokolt, mert napjainkban is léteznek szervezett és eredményes együttműködések a szervezetekkel a PhD képzés területén.

A BCE budai karok és a SZIE agrárkarainak együttműködésére épülő Közép-magyarországi Agrárfelsőoktatási Központ kezdeményezésére vonatkozó javaslatot a BCE szenátusa egyhangúlag támogatta. A fent bemutatott koncepciót a három budai kar tanácsa rendkívüli együttes ülésen megtárgyalta, és mindhárom kar egyhangú támogatását fejezte ki!

II. FEJEZET

A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM BUDAI KARAINAK ÁLLÁSPONTJA A SZENT ISTVÁN EGYETEMBE INTEGRÁLÁSSAL KAPCSOLATOS JAVASLATRÓL

II.1. BEVEZETŐ GONDOLATOK

A BCE által kidolgozott koncepció második fejezetében a BCE és a SZIE integrációjának következményeit vizsgáljuk meg. A felvetés arra épül, hogy a BCE két campusa között mindeközéig gyenge maradt az integráció tekintetével arra, hogy jelentősen eltérő tudományterületeken működnek a karok. Ugyanakkor az elmúlt években kialakultak és a BCE tervei szerint tovább erősödnek az oktatási és kutatási kapcsolatok. Ezeket a tudományterületi kapcsolódásokat értékként és lehetőségként kell látni, mert a BCE minden érintett kara a kapcsolódó társkarokkal együtt vezető szerepet tölt be a magyarországi felsőoktatásban. A kutatás és a tervezett képzés minőségi garanciája a BCE eredményesen működő karainak egysége.

Fel kell arra hívni a figyelmet, hogy a SZIE önmagában szintén nem profiltiszta egyetem, azaz nem tisztán agrár szakegyetem, mert keretein belül egészségügyi, műszaki, gazdálkodás- és társadalomtudományi szakok képviselik a képzési portfólió nagyobb hányadát.

A szakegyetemi koncepció esetén a budai élettudományi karok vezető agrárterületi és társtudományterületi pozíciója csak az önállóság révén biztosítható, miközben a hajdani GATE is újra megjelenhet. E rendszer azonban megint csak párhuzamosságokhoz vezethet.

Érdemes lenne még egyszer alaposabban figyelembe venni a nemzetközi trendeket. Önálló agráregyetem ugyanis már szinte sehol nincs a világon. Nagyobb országokban néhány egyetem agrárprofilja erősebb, de az agrárképzés szinte mindenütt integrálódott vagy integrálódik a multidiszciplináris intézményekbe, ahol az alkalmazott élettudomány és a társadalomtudomány együtt van jelen.

a BCE is nagy erőfeszítésekkel dolgozott az intézményi szinten szükséges fejlesztési célkitűzések és feladatok áttekintésével, s a BCE szenátusa által 2015. július 13-án tárgyalt és elfogadott stratégiai tervben elsősorban a tartalmi fejlesztésekre fókuszált, A hat kar erőforrásainak eddiginél jobb hasznosítása érdekében egyetemen belüli integrációkról, karok és a két Campus közötti közös intézetekről is határozat született.

A jelen koncepció II. fejezete a felsőoktatási államtitkárság azon felkérésére ad választ, hogyan látjuk, hogyan értékeljük a Budapesti Corvinus Egyetem budai karai és a Szent István Egyetem szervezeti integrációjával járó lehetőségeket, illetve annak várható következményeit.

II.2. A LEGFŐBB ELVÁRÁSOK EGY AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLETET (IS) MŰVELŐ, NEMZETKÖZILEG VERSENYKÉPES EGYETEMMEL SZEMBEN

Pozicionálás tekintetében

1. Graduális és posztgraduális szinten **dominálónan csak olyan szakterületeket művel, amelyeken erős nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezik**, Magyarországon pedig mind az akadémiai szféra, mind a munkáltatók, mind a hallgatók első számú választását (first choice) jelenti a felsőoktatási intézmények között.

2. **Referenciainitézményei az általa művelt szakterületeken élenjáró külföldi egyetemek.** Működési gyakorlatában kiemelten kezeli és folyamatosan mérlegeli a nemzetközi jó gyakorlatokat, illetve a nemzetközi együttműködésekben, külföldi piacokban rejlő lehetőségeket.

3. Jövőképének kialakítása során egyértelműen **a nemzetközi szakmai mintákat és a piaci elvárásokat követi** az adminisztratív alkalmazkodás, illetve megalkuvás helyett.

4. **Célzottan és hatásosan tudja megszólítani a működési területébe tartozó szakterületeken üzleti és közszolgálati szektorának egyes szegmenseit**, illetve vezető vállalatait és intézményeit. Partnereinek egyértelmű garanciát biztosít befektetések gyors és eredményes megtérülésére, illetve támogatásuk hatékony hasznosítására.

5. Céljai megvalósításában sokrétűen **együttműködik hazai és külföldi intézményekkel, vállalatokkal vagy szervezetekkel.** Sikeres a hazai és nemzetközi tudományos pályázatokon, mert korábbi eredményei garanciát nyújtanak a támogatásokra.

Humán erőforrás tekintetében

6. Oktatói olyan szakemberek, akik a lehető legjobban ismerik diszciplínájukat. **Az oktatói gárda ismeri a gyakorlati szférát is, őket is ismeri a szakma széles rétege**, így állandóan megújuló, jól érvényesíthető tudást közvetítenek a hallgatóságnak. Folyamatosan élő kapcsolatban állnak a közigazgatási és szakmai szervezetekkel.

7. **Oktatói és kutatói gárdája a kutatási területen is felkészült, a tudományos életben is elismert, közvetlen kapcsolatokkal** a kutatóintézetekben, társegyetemeken és a nemzetközi tudományos életben.

8. **Vezető oktatói** olyan **megkülönböztető kompetenciákkal, hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkeznek**, amelyek közvetve vagy közvetlenül pótlólagos bevétel-szerzési potenciállal bírnak.

Képzések és azok feltételeinek tekintetében

9. Képzési programjaiban egyértelműen elkülönül az alap- és mesterképzési szakok célja, tartalma és karaktere. **Szak- és tantárgykínálata lefedi az oktatói specifikumokat**, de egyúttal a képzés méretgazdaságosságát is biztosítja, a képzések jellegéhez, gyakorlati képzési igényeihez igazodóan differenciáltan.

10. **Képzési portfóliójának fejlesztése folyamatos**, s ezt elsősorban a munkáltatói és hallgatói igények, a módszertani és technológiai újdonságok s a versenypiaci helyzet vezérli.

11. **A hallgatók számára a tanulmányok jól felépíthetők**, a kurrikulumok követhetők. A hallgatók a kiválasztott pályán haladnak, ugyanakkor megfelelő választási lehetőségek állnak rendelkezésre. Specializációk, szabadon választható tárgyak, elfoglaltságok széles köre nyújt lehetőséget tehetségük kibontakoztatására vagy éppen kipróbálására.

12. Az agrár és élettudományi területen **magas színvonalon biztosítja a gyakorlati képzést**, s ehhez jól felszerelt és folyamatosan fejlesztett infrastruktúrával (pl. arborétum, tangazdaság, laboratóriumok) is rendelkezik.

13. **Intézményén belül a hallgatói légkör kedvező és vonzó**. A hallgatók és oktatók között aktív, rendszeres és intenzív kapcsolat tud kialakulni. Olyan, a szoros tanulmányokon kívüli kulturális programok és lehetőségek is vannak, ami az intézményhez köti őket, amelynek során elmélyült emberi-szakmai kapcsolatokat alakíthatnak ki.

Működése tekintetében

14. **Szervezeti felépítése megfelel a képzési profiljának** és kutatási szakterületeinek, ugyanakkor horizontálisan és vertikálisan sem túltagolt.

15. **Gazdálkodása átlátható, likviditása folyamatos**, az elnyert kutatási programok és egyéb projektek finanszírozása zavartalan, a külső beszerzések, megrendelések gördülékenysége kifogástalan.

16. **A szakmai és gazdálkodási felelősség minden szinten és területen számon kérhető** a vezetők és projektfelelősök esetében, és ez az érdekeltségi rendszerben is érvényesített.

II.3. SZAKMAI ÉS OKTATÁSFILOZÓFIAI ELKÖTELEZETTSÉGEINK A HAZAI AGRÁRGAZDASÁG FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN

Az ideális egyetemen a hallgatók felé közvetített **meghatározó alapelvünk, hogy bármit teszünk a hazai agrárgazdaságban, az világszínvonalú legyen.** Legyenek a termésátlagaink, a hozamaink világra szólóak. Sohase alkudozzunk, ne engedjünk a követelményekből, hanem próbáljunk olyan új minőségi színvonalat produkálni, hogy az váljon követelménnyé, és a konkurensainknak okozzon nehézséget azok teljesítése. Ehhez persze **olyan, az agráriumon túlmutató, komplex képzésre van szükség, amely a tájat, a települést, mint társadalmi alkotást, felelősséget és mindennapi feladatot értelmezi.** Az agrár-felsőoktatás legyen érzékeny a társadalmi igényekre is, és szolgálja ki azokat anélkül, hogy egy jöttányit is engedne a szakmaiságból és tudományosságából.

II.4. A BCE BUDAI CAMPUS ÉRTÉKELVŰ ELKÖTELEZETTSÉGE A FELSŐOKTATÁSI MODERNIZÁCIÓ IRÁNT

Meggyőződésünk, hogy valamennyi felsőoktatási intézmény közös célja, hogy a saját szakterületén szerzett országos és nemzetközi elismertségének megőrzése mellett hozzájáruljon a nemzeti felsőoktatási stratégiában is kiemelten kezelt terület, a hazai agrárképzés mielőbbi és nagyarányú fejlesztéséhez. **Az agrárképzést és az egyéb területeken folytatott képzéseinket a fenntarthatóság és az élıhetőség komplex szemléletrendszerében és tudományterületi együttműködésében értelmezzük. A BCE három budai kara ezt a széles körű portfóliót reprezentálja** az utánpótlás nevelés eredményeinek köszönhetően hosszútávon fenntartható módon.

II.5. KÉTELYEK, ELLENVÉLEMÉNYEK AZ INTEGRÁCIÓ SZÜKSÉGESSÉGÉVEL KAPCSOLATBAN

A magyar felsőoktatás gondjai érdemi forrásbővítés nélkül, pusztán a vélt vagy valós „párhuzamosságok” megszüntetésével, szervezeti módosításokkal nem kezelhetők. A nemzetközi és hazai tapasztalatokból merített szilárd szakmai meggyőződésünk, hogy ez az út nemcsak az eddig elért eredményeket teszi tönkre, hanem a magyar mezőgazdaság, élelmiszeripar és környezetkultúra fejlődését is veszélyezteti.

Feltehető a kérdés, hogy egy ilyen, a magyar agrár-felsőoktatás egészét alapjaiban érintő kérdéstről miért nem készültek (a szakmai nyilvánosság számára is elérhető) előzetes hatástanulmányok és modellszámítások. A 2000-ben végrehajtott felsőoktatási szerkezet-átalakítás negatív hatásai is bizonyították, hogy a szervezeti struktúra megváltoztatása, intézmények átalakítása, integrációja a felsőoktatásban is csak részletes gazdasági, társadalmi hatásvizsgálat és fenntarthatósági elemzés alapján tervezhető optimálisan.

Nem ismerünk olyan hatástanulmányt sem, amely a jelenlegi SZIE gazdasági és működési fenntarthatóságát mutatja be az Állatorvos-tudományi Kar kiválása utáni helyzetben. ***Nincs ismeret arra vonatkozóan, hogy képes-e és hogyan képzeli a SZIE vezetése ennek elvesztését kompenzálni.***

Tovább rontja a tisztánlátást ebben a kérdésben, hogy 2017-től jelentősen megváltozik a szakstruktúra az agrárképzési területen. ***Álláspontunk szerint egy ennyire sok irányból zavart rendszer minden további alakítása teljesen kiszámíthatatlanná teszi a következményeket.***

A következő kérdés a létrehozandó „új” egyetem szakmai profiljával kapcsolatos. A főhatósági kommunikációkban célként egy jó agráregyetem létrehozásának szükségessége fogalmazódik meg. Ezzel egyidejűleg ***a Budapesti Corvinus Egyetemen való működésünk kapcsán problémaként jelölik meg a BCE budai karok pesti karokétól eltérő képzési profilját. Kérdés, hogy az integrálódásunkra kijelölt SZIE esetében miért nem merül fel ez a probléma, hiszen a SZIE sem nevezhető tiszta profilú agráregyetemnek.*** A SZIE Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán ugyanolyan szakokon ad ki diplomákat, mint a BCE pesti karai. Tény az tehát, hogy a Budai Campus szempontjából egy a főhatóság által is méltán elismert gazdasági képzést (is) nyújtó egyetemről kerülnénk egy ugyanolyan portfóliójú egyetembe.

Nem készült valós hatásvizsgálat arról sem, hogyan befolyásolná a budai karok dinamikus fejlődő mutatóinak, növekvő hallgatói létszámának, mennyiségben és minőségben erősödő nemzetközi képzéseinek alakulását a Corvinus Egyetemből való kiszakítás. ***A hazai és külföldi felsőoktatási piacon kiérdemelten jól csengő Corvinus név jelentős húzóerő, s ezért jogosan feltételezhető, hogy önmagában a név elvesztése is jelentős visszaesést okozhat.*** Az agrár-szakegyetemi átszervezés a több tudományterületen működő, komplex szemléletű képzést nyújtó karok, ill. szakok számára további veszélyt jelent, mert a jelenlegi, több képzési területéről érkező érdeklődés drasztikusan beszűkülhet.

A három budai kar és jogelődjeinek korábbi gödöllői központtal történő működtetése idején már bebizonyosodott a gödöllői irányítás költségnövekedésben megmutatkozó hatása. Nem ismert, hogy ki és milyen többletforrásból tudná biztosítani a felmerülő költségek fedezetét. Nem szükségszerűen hozná-e magával az egymástól távolabb elhelyezkedő telephelyek központosított ügyvitelét a kutatási és egyéb pályázatokat terhelő irreálisan magas központi elvonást?

A közelmúltban megjelent SZIE sajtónyilatkozatok többször érintették a gyakorlati képzés létesítményeit és helyszíneit. E témakörben előre vetítették az egyelőre még fejlesztés előtt álló gödöllői kertészeti tanüzem várható rendelkezésre állását a Budai Campus hallgatóinak. ***Tudvalévő, hogy a BCE Kertészettudományi Kar gyakorlati***

oktatásának sikeres folytatásához hosszú idő óta rendelkezésre áll a Budai Arborétum, a Soroksári Botanikus Kert és az ugyancsak Soroksáron található Kísérleti Üzem és Tangazdaság, melyek fejlesztésére az elmúlt években több mint 600 millió Ft-ot fordítottunk. A Tájépítészeti és Településtervezési Kar, valamint a konvergencia régióban működő Szarvasi Arborétum sikeres fejlesztései (az elmúlt öt évben 650 millió Ft) révén ugyancsak megújult módon áll a hazai és külföldi hallgatók rendelkezésére. Ezt támogatja még a kar erőteljes fővárosi szakmai beágyazottsága.

Az átszervezés okozta bizonytalan helyzet miatt a BCE budai karairól erőteljes elvándorlás indulhat meg (már megindult!), s a több éves, évtizedes oktatói és tudományos műhelyek fejlesztési eredményei visszaesnek. Az elvándorlás az elmúlt években már a második hullámát éli, hiszen 2012-ben felsőbb utasításra kellett nyugdíjazni jó nevű, gyakorlott oktatókat, professzorokat. Az ő kiesésük után épp csak kezdtük rendezni a sorainkat. **Az átszervezés okozta oktatói kilépések nem pótolhatók már minőségromlás nélkül.**

A BCE budai karok elcsatolása következtében a Budapesti Corvinus Egyetem is meggyengülne. A nemzetközi elismertség és a beiskolázási vonzerő tekintetében a pesti karok járulnak hozzá nagyobb mértékben a Corvinus brand erősítéséhez. Ugyanakkor tény az is, hogy **a kutatási és innovációs tevékenység, a publikációs teljesítmények és a tudományometriai mutatók tekintetében a budai karok lényegesen sikeresebbek. Ebből következik, hogy a budai karok elcsatolása a megcsonkított Budapesti Corvinus Egyetemet hátrányos helyzetbe hozná a nemzetközi rangsorokon való megfelelés tekintetében, s a tudományegyetemi rang elnyerésének esélye is erősen redukálna.**

A vizsgált kilenc éves időszakban a Scopus adatbázisban nyilvánosan hozzáférhető adatok szerint **a BCE összes publikációjának mintegy 50-70%-át a Budai Campus karainak munkatársai jegyzik.** Különösen figyelemreméltó ez az adat, ha számításba vesszük, a foglalkoztatottak 62%-a Közgáz Campuson dolgozik, a Budai Campus részesedése mindössze 38%. A legutóbbi, 2014-től napjainkig vizsgált intervallumban **egy oktató-kutató Budán átlagosan 0,8, Pesten 0,5 publikációt jegyzett.**

II.6. MEGVÁLASZOLÁSRA VÁRÓ KÉRDÉSEK A BUDAI KAROK SZIE INTEGRÁCIÓJÁRA VALÓ FELKÉSZÜLTSGGEL KAPCSOLATBAN

A következőkben megfogalmazott kérdésekkel a célunk az, hogy jelezzük a súlyos információhiányból és az átfogó, komplex szemléletű előkészítés hiányából adódó kételyeinket.

1. **Melyek azok az előnyök** a hazai agrár-felsőoktatás fejlesztése szempontjából, **amelyek a két egyetem közötti stratégiai együttműködés megvalósulása esetén nem érhetők el,** és a fúziót teszik szükségessé?

2. A javasolt fúzió révén milyen mértékben változnak a hatékonysági mutatók a felsőoktatás egészére és a két érintett egyetem, ill. egyetemrészek esetében?

Miért lenne szükség a budai karok integrálásával létrehozni a központi régió agrárcentrumát, amikor a SZIE mintegy 60%-ban nem agrárképzést folytat?

3. Az Állatorvos-tudományi Kar kezdeményezte kiválását a SZIE szervezetéből. Ebből nem az következik, hogy **viszonylag kis kar létükre még mindig gazdaságosabbnak vagy hatékonyabbnak ítélték az önálló működést**, mint a SZIE nyújtotta együttműködési lehetőségeket?

4. Jelenleg a BCE két campusa közötti távolság 2,1 km; tömegközlekedéssel 15 perc, gépjárművel 9 perc. Ugyanez a Villányi út és a Páter Károly utca között tömegközlekedéssel 38,3 km; 1 óra 43 perc, gépjárművel 43 perc. Ez a tény **vajon mekkora terhet jelent az egyetem különböző testületeinek működtetése, az oktatás és kutatás összehangolása szempontjából? Van-e erre nézve hatástanulmány?**

5. **Van-e koncepció és garancia a Budai Campus ingatlanjainak fejlesztésével kapcsolatban?** Milyen források állnak rendelkezésre a fejlesztéshez? A BCE keretein belül közel 3 milliárd forint értékű ingatlanfejlesztés történt, részben pályázati forrásból, részben saját erőből. **Milyen forrásból, hogyan tervezi finanszírozni a SZIE a Budai Campus felújításra szoruló épületeit?**

6. Kérdéses, hogy milyen módon lehet kihasználni a SZIE konvergencia régióban elhelyezkedő karainak kedvezőbb pályázati lehetőségeit.

7. **Az integrációval óhatatlanul megnő az ingázás, az utazás időigénye.** A jelenlegi oktatói leterhelések és jövedelmi viszonyok mellett nem várható el az újabb terhelés. **Félő, hogy az oktatók egy része inkább kilép, mintsem hogy vállalja az integrációval járó újabb terheket.**

II.7. KONKLÚZIÓ A DÖNTÉSEK MEGHOZATALÁHOZ

A Budapesti Corvinus Egyetem karközi munkabizottsága az alábbi indokokra tekintettel nem támogatja a Budapesti Corvinus Egyetem három budai karának Szent István Egyetembe való újbóli integrálását.

a) Nem áll rendelkezésre olyan információ, amely azt igazolná, hogy a szervezeti átalakítással járó integráció bármi olyan, a hazai agrárium, illetve az agrár-felsőoktatás egészének érdekeit szolgáló előnnyel járna, ami a meglévő kapcsolatokra alapozott, illetve az általunk javasolt stratégiai együttműködéssel ne lenne elérhető.

b) Nem áll rendelkezésre információ az integrációval járó többletköltségek nagyságáról és fedezetének forrásáról. Az általunk javasolt stratégiai együttműködés viszont nem igényel költséges szervezeti átalakítást, és azonnal megköthetők az együttműködési szerződések.

c) A BCE – mind a beiskolázási adatok, mind a nemzetközi rangsorokon elért sikerei alapján – Magyarország legnagyobb és legszínvonalasabb agrár-felsőoktatási intézményévé vált a közelmúltban, Meggyőződésünk, hogy mindenfajta további intézkedésnek csak akkor van értelme, ha az a minőség növelését szolgálja.

d) A BCE létrejöttkor a Budai Campus által javasolt és az elmúlt évtizedben büszkeséggel viselt Corvinus név, s ezzel együtt a 12 éves közös munkával kialakított sajátos profil, imázs elvesztése nemcsak a belföldi jelentkezők, hanem a külföldről történő felvételi érdeklődések visszaesésével járhat. A BCE keretén belül a Budai Campuson közel 3 milliárd Ft értékű infrastrukturális fejlesztés valósult meg, s bizonytalan a jelentős fejlesztések folytathatósága.

e) Nincs információ az Állatorvos-tudományi Kar kiválásának gazdasági következményeiről, a Szent István Egyetem pénzügyi helyzetéről, s célzott hatástanulmány nélkül nem ítélné meg a Szent István Egyetem fenntarthatósága.

f) Nincs garancia arra, hogy a Budai Campus karai továbbra is huzamosan azokon a jelenlegi telephelyeiken működhetnek, amelyek az oktatási, kutatási és gyakorlati képzési tevékenységének színvonalas folytatásához nélkülözhetetlenek.

g) Nincs információ arról, hogy a Szent István Egyetem jelenlegi vezetésének eddigi sajtónyilatkozataiban említett – valójában marginális – párhuzamosságok felszámolása milyen mértékben érintené a BCE Budai Campuson hosszú idő óta sikeresen működő szervezeti egységeket és az itt dolgozókat.

h) A BCE Budai Campuson működő karok gyakorlati oktatásához rendelkezésre állnak a jelentős fejlesztésekkel megerősített gyakorlati terek és létesítmények, ezért nem tartunk igényt a SZIE sajtónyilatkozataiban emlegetett kertészeti tanüzemre.

i) A Budapesti Corvinus Egyetemen reálisabb esély van arra, hogy a II.2. fejezetben megfogalmazott elvárások teljesítésével minden kar vonatkozásában megfeleljünk a nemzetközileg is versenyképes egyetemmel szembeni kihívásoknak.

j) A budai karok leválasztása a megcsonkított Budapesti Corvinus Egyetem jelenlegi helyezéseinek jelentős romlását eredményezné a komplex mérőrendszerű globális nemzetközi rangsorokon, mivel a budai karok tudományos és innovációs teljesítménye, tudománymetriai teljesítménye a pesti karok által nem pótolható.

II.8. ÖSSZEGZÉS

A fentiekben bemutatott érvek alapján a BCE budai karai és a SZIE integrációja nem eredményez magasabb szakmai színvonalon működő, gazdaságilag jobban fenntartható és a hallgatók számára vonzóbb felsőoktatási intézményt. Súlyosan aggályos, hogy a BCE budai karai elmúlt 12 éves munkájának eredményeit, a növekvő hallgatói érdeklődést, a magas képzési és kutatási színvonalat miként lehetne megőrizni a Szent István Egyetemen belül. A budai karok elcsatolása esetén a hozzájuk köthető tudományos és innovációs tevékenység kiesése, valamint a tudományometriai mutatók tekintetében bekövetkező gyengülés miatt a Budapesti Corvinus Egyetem pesti karai is jócskán lemaradnának a komplex mérőrendszerű globális nemzetközi rangsorokban.

Valódi szakmai munka csak független intézmények együttműködéseként jöhet létre, mert a következő években felmerülő problémák azokon az egyetemeken/karokon lennének kezelhetők, ahol azok jelentkeztek. Az egyes agrárképzési területeket egymástól függetlenül kell fenntarthatóvá tenni, és nem szabad olyan helyzetet teremteni, ahol egyik a másik rovására kívánja elérni a társadalmi igény által indokolt szintet meghaladó mértékű jelenlétét a felsőoktatási portfólióban.

Az agrárképzések iránti érdeklődés fokozása érdekében nem indokolt éppen azt az agrár-felsőoktatási intézményt átszervezni, amelyiknél egyáltalán nem jelentkeztek azok a káros hatások, amelyekkel szemben a fenntartó fel kíván lépni. Célszerűbb lenne a BCE budai karok tapasztalatainak országos hasznosítása a BCE integrálásának megőrzése mellett.

Nem indokolható a központi régió esetében a fúziós, integrációs létesítés, mert az elcsatolásra ítélt BCE Budai Campus karai a hazai felsőoktatás vezető iskoláit jelentik, amelyek átstrukturálása csak visszaesést jelent, rövid és középtávon biztosan.

Vidékfejlesztési és társadalompolitikai szempontból sem lenne előnyös egy túlméretezett integrált agrárfelsőoktatási intézmény létrehozása a közép-magyarországi régióban, mivel ez jelentősen gyengítené a konvergencia régióban működő agrár-felsőoktatási intézmények versenyképességét.

A nemzeti felsőoktatás-fejlesztési koncepció célkitűzéseinek hatékony megvalósítását sokkal jobban szolgálná az I. fejezetben javasolt, független intézmények együttműködésén alapuló közép-magyarországi intézményközi, ernyő jellegű agrár-felsőoktatási hálózat felállítása.

Eredményes működés esetén a hálózat tovább bővítheti az akadémiai és FM hatáskörű kutató intézetekkel.

A BCE budai karainak SZIE-be történő integrálására vonatkozó javaslatot a három budai kar tanácsa megtárgyalta, és valamennyi esetben egyhangú elutasítását fejezte ki!